

**Чурилін П.В.**

## **ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ЕКСКУРСІЇ НА ЕТНОГРАФІЧНУ ТЕМУ**

Багатьом людям з теперішнього суспільства цікава етнографія, як інструмент пізнання свого коріння, минулого та предків, особливо в період повномасштабного вторгнення. Все більше зростає попит на етнографічні екскурсії та дослідження, а тенденції розвитку прогнозують бути вражаючими, адже не тільки історик, а й пересічний громадянин бажає дізнатися більше про корінних жителів місцевості, їх звичаї, обряди, побут, що є елементом є елементом етнографічних знань, які з часом можуть бути забуті.

Екскурсія являє собою цілеспрямований, наочний процес пізнання оточуючого, середовища. Цей процес будується з використанням заздалегідь відібраних об'єктів, які знаходяться в природних умовах, і відбувається під керівництвом кваліфікованого спеціаліста-екскурсовода у відповідності до заздалегідь визначеної тематики.

Кожна екскурсія має свої особливості в методиці проведення і організації обслуговування. Ознаки екскурсії свідчать, як про її подібність іншим формам культурно-виховної роботи (лекції, конференції), так і про відмінності від них.

Забезпечення активного впливу па уявлення, сприйняття, емоції, підсвідомість шляхом віддалених тематичних, ритмічних, географічних асоціацій (рекреаційної сугестивності) при проведенні екскурсій відіграє вирішальну роль в сучасній практиці екскурсійного обслуговування.

В практично-прагматичному сенсі екскурсія передбачає відвідування об'єктів і місцевостей, ознайомлення за допомогою екскурсовода з визначними пам'ятками і явищами в розвитку певного міста або регіону. Заздалегідь вибрані явища і об'єкти, які вивчаються на місці їх розташування, — матеріальна основа екскурсій.

Підготовка екскурсій проводиться в декілька етапів: вибір теми екскурсії, створення екскурсії під вибрану тему, підготовка екскурсовода для проведення екскурсії.

Вибір теми екскурсії залежить від потенційного попиту, конкретного замовлення або цілеспрямованого створення "банку" екскурсій. Тема екскурсії повинна об'єднувати всі об'єкти відвідування в єдине ціле.

Якщо тематика екскурсії була вибрана етнографічна, то найважливішим та відповідальним аспектом є командна робота та залучення спеціалістів.

Підготовка етнографічних екскурсій проводиться творчою групою, у склад якої входять працівники краєзнавчих музеїв та спілок, наукових закладів, та безпосередньо працівники туристичної галузі.

Робота розпочинається з підбору матеріалу по темі і його вивчення, відбору об'єктів показу, місцевості та регіону де буде проведена екскурсія, а також накопичення знань по всіх розділах теми.

При опрацюванні матеріалів з етнографічної теми доцільно скласти бібліографію літературних та інших джерел, а також використати архівні матеріали, відвідати місце майбутньої екскурсії, прослухати та занотувати розповіді учасників місцевих подій та очевидців, корінних жителів, як центральне джерело інформації.

В Україні є перспектива розвитку тематичних етнографічних екскурсій через велику різноманітність корінних етнографічних груп, які зберігали свою культуру протягом століть, і були закриті від впливу інших держав. До таких етнографічних культурних груп найчастіше відносять жителів Закарпаття та Прикарпаття, таких як

лемки, бойки, гуцули. Ці етнічні спільноти, не дивлячись на те що проживають вони в Україні, для більшості людей екзотичні та загадкові, тим самим вони утримують на собі увагу інших.

---

Під керівництвом: доц. каф. КТР, СіГН, О.О. Бакуменко